

Hei,

Ja, kanskje jeg skulle skrive ned hva jeg husker fra 20. april 1944, om ikke annet så for egen del.

Da bodde jeg i Krybbesmuget 7 i Bergen - sammen med mine foreldre, Bianca og Johannes Grasmo og min lillebror Jon. Jon var 2 1/2 år gammel og jeg var 6.

I dag er Krybbesmuget 7 en del av Christi Krybbe skole, men den gangen var det leiligheter der for prestene i Korskirken. Min far var lege, og jeg kan tenke meg at vi havnet på denne adressen fordi min farfar i en periode hadde vært prest i Korskirken. Vår "leilighet" var egentlig prestekontoret, 2 rom og et provisorisk kjøkken innredet på gangen. Uten vinduer og med åpne hyller oppetter veggene i stedet for skap.

Denne morgenen, 20. april 1944, befant jeg meg her - på kjøkkenet. Min mamma var ikke stått opp og jeg ville overraske henne med "frokost på sengen". Der sto jeg, da, og strakte meg opp etter ett eller annet oppe i hyllene, da det fryktelige skjedde. Hyllen veltet mot meg og alt som var der raste mot gulvet! Selvsagt trodde jeg at det var jeg som hadde forårsaket ulykken, og før skrikende inn til mor på soverommet. Og unngikk såvidt å få en symaskin i hodet!

Familien Grasmø, 1944.
Foto: i privat eie.

På soverommet var alt kaos, vinduene var blåst inn og gulvet fløt av glass. I bare nattkjolen og å bare ben tok mor Jon på armen og meg i hånden, sprang ut døren og ned trappen til inngangen i første etasje. Der var alt merkelig stille. Mor ble oppmerksom på sin mangelfulle påkledning, rev til seg en gardinfille som hang og blafret i det knuste vinduet og surret den rundt seg. Så gikk hun forsiktig mot inngangsdøren til Røeds, som bodde i første etasje. Siden har hun fortalt at hun akkurat da var redd for at alle de andre i huset var døde.

I det samme åpnet døren seg, og der kom fru Rød - med blodet silende fra ansiktet. Resten av familien fulgte etter, og nå kom også familien Meyer ned trappen fra sin leilighet i andre. Og også fru Meyer med sår i ansiktet fra glassplinter. Så med ett var det ganske så folksomt der i gangen, og alle snakket forvirret og engstelig om hva som vel hadde hendt. Var det falt en bombe i hagen?

Etterhvert kom det inn informasjon. Det hadde vært en eksplosjon nede på Vågen, og noen sa også at det var fare for at det kunne komme fler. Mor kom seg i klærne i en fart, satte Jon og meg på sykkelen - en foran og en bak - og trillet i veg mot Kvinneklinikken, der far var på jobb. Da vi kom opp i høyden, så vi flammer og røyk nede fra byen, og lastebiler med sårede på lasteplanet kjørte forbi oss på veg mot sykehuset.

Framme på Kvinneklinikken, gikk vi inn i vestibylen, og også her satt- og sto det sårete mennesker overalt. Mor tok oss med til en kollega av far som hadde leilighet på sykehuset, og her ble vi boende - 1 uke, 14 dager? Jeg husker ikke lenger. Bare at det var et trygt og godt sted å bo.

Vi flyttet jo tilbake igjen til Krybbessmuget etterat leiligheten var bragt i orden. Glassmestrene måtte hatt travle dager - lukten av kitt forbinder jeg med eksplosjonen, og vi barna plukket opp kittbiter fra bakken og samlet til store klumper.

Mer var det vel ikke. Ikke annet enn at jeg var redd hele tiden. Jeg var alltid redd for flyangrep og for flyalarmen, og bedre ble det selvsagt ikke etter den 20. april. Angsten for sirener har fulgt meg hele livet, og hvis alarmen går, får jeg et oyeblikk en følelse av ren panikk.

Vennlig hilsen
Elsa Solheim